

NGHỊ-HỘI HÔM NAY: TUỔI TRẺ, KHOA-HỌC, THỰC-TIỄN Tâm Việt

Với Nghị-hội Toàn-quốc Người Việt tại Hoa-kỳ, tất là Nghị-hội, sắp nhóm họp ở San Jose từ ngày 21 đến 23 tháng 10 tới đây, không ít người tò mò không hiểu sau gần 20 năm hoạt-động Nghị-hội đã có những thay đổi nào không?

Trao đước cho tuổi trẻ

Là một tổ-chức thành-lập từ năm 1986, Nghị-hội đã trông thấy không ít những bộ mặt năng động lúc ban đầu ra đi, người vì tuổi tác người vì chuyển sang những hướng hoạt-động khác. Thành thử chuyện “thay đổi gác” là chuyện đương-nhiên phải có và đặt ra cho bất cứ tổ-chức nào muốn tồn tại qua thời-gian.

Vấn-đề này cũng được đặt ra ngay từ những năm đầu khi ông Bùi Diễm, cựu-đại-sứ VNCH ở Hoa-thịnh-đốn, người được bầu làm chủ-tịch Ban Chấp hành đầu tiên của Nghị-hội, dùng chữ “trao bó đước” để mô-tả nhu-cầu này. Song sau vài năm không thấy chuyện gì xảy ra, đã có vài người đặt vấn-đề ngờ vực ý-chí của lớp lãnh-đạo mà đôi người không ngại ngừng dùng chữ “già nua” để mô-tả cái “gerontocracy” (“lão-quyền”) quá quen thuộc, cả ở trong nước lẫn ở hải-ngoại.

Tuy lớp người lớn tuổi dễ lo là tuổi trẻ không giữ vững được lập-trường như những người đã có kinh-nghiệm CS song ngay từ năm 1995, nghĩa là mới 9 năm sau khi thành-lập, Nghị-hội đã chuyển được vào tay một thành-phần trẻ, với kỹ-sư Phạm Đình Đệ, lúc bấy giờ mới 42, đứng vào chức Chủ-tịch Hội-đồng Điều hợp Trung-ương (tương-đương như Ban Quản-trị toàn-quốc).

Khuynh-hướng trẻ-trung-hóa Nghị-hội ngày càng được khẳng-định để đến Đại-hội năm 2002 (một năm sau thảm-kịch 9/11), nhiều bài báo đã chào mừng sự “lên nắm chính-quyền” trong Nghị-hội bởi một kỹ-sư trẻ hơn nữa, anh Nguyễn Quốc Hùng, trong vai Chủ-tịch Ban Chấp hành.

Già trẻ phối-hợp nhịp nhàng

Từ đó có thể nói, Nghị-hội là một trong những tổ-chức hiếm có ở Hoa-kỳ giải-quyết được êm thấm vấn-đề chuyển quyền từ lớp trung-niên và cao-niên sang tay những thành-phần trẻ. Ngày nay, ngoài anh Nguyễn Quốc Hùng, trong Ban Chấp hành còn có chị Lữ Anh Thư, một người trẻ nổi bật về những hoạt-động trong Gia Đình Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu và một người đã bỏ ra nhiều công sức để thúc đẩy chiến-dịch cờ vàng, đầu tiên là ở Virginia rồi sau đó lan tràn ra khắp nước Mỹ.

Giờ đây, ta thấy các thành-phần trẻ trong Nghị-hội tham-gia vào những dự-án như:

- Anh Phạm Hồng Vũ, tiến-sĩ Sử-học, hiện đang làm đầu tầu trong Hệ-thống Bảo-tàng-viện Smithsonian để lo về một triển lãm về “30 năm Cộng-đồng Người Mỹ gốc Việt,” dự-tính sẽ ra mắt công-chúng vào năm tới (2006). Trong nỗ lực này, anh được sự yểm-trợ tích-cực của VANG (Vietnamese American National Gala), của Viet Heritage Society, cũng như của Nghị-hội, bên cạnh nhiều tổ-chức khác nữa trong cộng-đồng.

- Chị Lữ Anh Thư là gạch nối giữa Tập-thể Chiến-sĩ VNCH, Nghị-hội và Dự-án xây cất Bảo tàng Quân-đội Hoa-kỳ (U.S. Army Museum), trong đó Quân-lực VNCH sẽ được dành cho một chỗ trang trọng như là một quân-đội đồng-minh chính-yếu của Mỹ trong chiến-tranh VN. Chị cũng là gạch nối chính với dự-án xây cất Kỷ-niệm-đài vinh danh các Nạn-nhân CS (“Victims of Communism Memorial”), ở ngay Hoa-thịnh-đốn.

- Anh Nguyễn Trọng Đạt đang lo phát động phong trào tổ-chức “Ngày Đại-học” cho các em trung-học sửa soạn để chọn trường vào Đại-học, với một vài thí-điểm như vùng Hoa-thịnh-đốn.

- Anh Nguyễn Quốc Hùng, vì trong quá-khứ đã thuộc tổ-chức NAACP (National Association for the Advancement of Colored People) vùng San Jose nên từ ngày lên làm Chủ-tịch Ban Chấp hành Nghị-hội, anh đã chủ-trương làm việc hay liên-minh với các tổ-chức bạn như OCA (Organization of Chinese Americans) của người Tàu, JACL (Japanese American Citizens League) của người Nhật, NAACP của người da màu v.v. để cho tiếng nói của Nghị-hội có thể được yểm-trợ mạnh mẽ bởi những tổ-chức bạn kia.

Cái đặc-biệt trong Nghị-hội là những nỗ lực này đều có sự hỗ-trợ tận-tình của các thành-phần trung-niên và cao-niên, như trong việc lạc quyền cứu trợ cho nạn-nhân hai trận bão Katrina và Rita (tỷ-dụ, ông Huỳnh Sĩ Nghị làm

đầu tàu cho việc này ở Minnesota), hay cuộc vận-động mới phát động do bà Jackie Bông Wright nhằm kiếm tiền ủng-hộ cho mấy trung-tâm giúp đỡ phụ nữ và thiếu-nữ Việt Nam bị đem bán sang Đài-loan và Căm-pu-chia làm điếm.

Khoa-học

Từ sớm, Nghị-hội đã nhìn ra là ở Hoa-kỳ, ta không thể tranh đấu cho quyền lợi của người Mỹ gốc Việt mà không có những con số rõ ràng. Vì người Mỹ có đầu óc khoa-học và họ chỉ được thuyết phục khi có những con số đi kèm những nhận-định của chúng ta. Do vậy mà ngay từ cuộc kiểm-kê dân-số 1990, người của Nghị-hội đã tham-gia trong những chặng quảng-bá, chuẩn-bị tài-liệu, cố vấn, tiếp tay dịch bảng kiểm-kê chính-thức v.v. từ 1-2 năm trước. Kết-quả là dựa lên trên kiểm-kê dân-số năm đó, cô Lê Ngoan, lúc bấy giờ thuộc Nghị-hội, cũng đã làm việc với một số chuyên-gia dân-số ở Đại-học Chicago để viết lên một tài-liệu lịch-sử đầu tiên về cộng-đồng người Mỹ gốc Việt bằng con số chính-xác, cuốn sách mang tên *Profile of the Vietnamese American Community*, in ra năm 1994 và sau đó được rất nhiều nơi dùng đến như một tài-liệu căn-bản.

Cũng trong tinh-thần đó, người của Nghị-hội lại tham-gia vào cuộc kiểm-kê dân-số năm 2000 nên Nghị-hội có lẽ là tổ-chức Việt Nam độc-nhất vô nhị ở Mỹ được mấy lần chính-thức ghi nhận sự đóng góp vào công việc này, cứ 10 năm một lần ở xứ này.

Để biết cách hành-xử của người Mỹ gốc Việt về mặt chính-trị, trong năm qua Nghị-hội cũng đã làm việc công-ty Bendixen (là một công-ty chuyên đo lường các tỷ-lệ bầu bán của các dân-tộc thiểu-số) để rút được ra một bản nghiên cứu khá tường tận về cách người Mỹ gốc Việt bầu Tổng-thống vào năm 2004 so với bốn năm về trước, năm 2000. Tài-liệu này mang tên *National Survey of the Hispanic & Asian-American Electorates* do Trung-tâm Dân-chủ của người di-dân (Center for Immigrant Democracy) đưa ra vào ngày 10 tháng 3 năm 2005 là một mốc lịch-sử về vấn-đề này.

Tương-tự, Nghị-hội cũng đã đặt hàng cho một chuyên-viên nghiên cứu về những khả-năng kinh tế và tài-chính của cộng-đồng người Mỹ gốc Việt. Khi hoàn-tất, bản nghiên cứu này sẽ cho ta biết rất rõ đâu là những thị-trường chính của người Mỹ gốc Việt. Song song, ông Huỳnh Sĩ Nghị, chủ tờ báo tiếng Anh *Asian American Press* ở Minnesota, cũng đang thúc đẩy việc

thành-lập một tổ-chức của các nhà kinh-doanh Việt Nam trên đất Mỹ nhằm tạo dựng những cơ-hội làm ăn cho người Việt ở xứ này. Nhằm mục-đích này, một hội-nghị đã được tổ-chức tại Trường Luật George Mason vào cuối tháng 4/2005 mang tên “Vietnamese American Entrepreneurs Business Meeting” để bàn xem các nhà kinh-doanh Việt Nam có thể làm gì để hỗ-trợ cho nhau cũng như giúp vào việc phát triển cộng-đồng. Một dữ-kiện trong muôn một cho thấy sức mạnh của cộng-đồng VN trên đất Mỹ giờ này: Website *Vietnam Review* cho biết là hiện ở Hoa-kỳ có gần 98 nghìn cơ-sở kinh-doanh (thương mại và dịch-vụ) của người Việt làm chủ với doanh-thu là gần 7 tỷ đô-la một năm.

Thực-tiến

Với ngày càng nhiều các thành-phần trẻ và năng động tham-gia vào công việc của Nghị-hội, ta có thể thấy ngay là Nghị-hội đã trưởng-thành thành một tổ-chức có quy-cử với nếp sinh-hoạt không khác gì các hội-đoàn chính-mạch ở Mỹ. Họp Ban Chấp hành đều đặn hàng tháng trên 19 năm kể từ ngày thành-lập, Nghị-hội có biên-bản, có bản kê-khai tài-sản và chi thu minh bạch, họp Đại-hội hàng năm và thay đổi lãnh-đạo trong vòng trật tự và theo một lễ lối dân-chủ (nghĩa là qua bầu cử).

Nếu trong quá-khứ, tài-chánh của Nghị-hội có phần khiêm tốn, thì từ ngày anh Nguyễn Quốc Hùng lên nắm Ban Chấp hành, anh đã tập trung nỗ lực vào việc tìm kiếm tài-chánh cho tổ-chức. Đó là một lối nhìn rất thực-tế của các anh chị em trẻ sinh ra và trưởng-thành trong xã-hội Mỹ, vì họ tin rằng cái gì cũng phải có tiền thì mới dễ dàng thực-hiện còn không thì “cái khó bó cái khôn.”

Vì vậy nên căn-bản tài-chánh của Nghị-hội ngày một củng cố và vững chắc, giờ đây đã có đồng ra đồng vào, bát ăn bát để. Nghĩa là ngoài quỹ hoạt-động thường-xuyên còn có cả CD để dành và lấy lời cao nữa.

Trong tương-lai, khi có thêm phương-tiện, Nghị-hội sẽ dám nghĩ đến những chương-trình ý-nghĩa như Quỹ Học-bổng cho Trẻ em nghèo hoặc tính đến những chương-trình quy-mô hơn bây giờ nhiều. Song tất cả những chuyện đó còn là ở phía trước.

Trong khi chờ đợi, nếu ai muốn tìm xem Nghị-hội là một tổ-chức như thế nào thì họ có thể vào Website của Nghị-hội mang tên www.ncvaonline.com.